tungis ning selle tõttu hakkas ta ka tasakeste astuma. Esmalt käis Mats koorma taga maas, sest ta oli koormaga weel mäeweerult pisut eemal, aga niivea kui mägi järsku alla läks, lasi ta enese koorma taha ohjade külge rippuma.

Wana mära oli ju muidugi õige ettewaatlik loom ja nimelt mägesi käies kaunis pikaldane. Nüüd kus tal nii kitlas tee jala all oli ja nii raske tomp tal ohjade otsas rippus, ei tõtanud ta sugugi waid pani õige aeglaselt jalg jala ette. Aga koorm oli kaunis raske, (Matsi isa kergeid koormaid ei sallinud), rõbus hirmus tagant peale ja wanakene ei tohtinud enam sugugi jalgu tõsta, sest nad libisesiwad ju muidugi alla poole ja oli aga waja hoida, et maha ei kuku. Loomuke toetas pool istukille wasta rege, nii et ree pea paenal wasta kootisid tuli ja lohises hakatuses õige lõdusaste alla poole. Nõnda jõudsiwad hobune, mees ja koorm mäe kõige järskuma koha hakatusele. Wana mära kondid lõiwad küll ju wastupanemisest walutama, ree paenal oli hirmus teraw, aga ta pidas siiski wasta. Siin oli wäike keerand. Regi wiitas pisut ja ülis teraw lauti wembla ots torkas õige walusaste wa mära pahemat reit. Ta tõstis wähe jalga ja katsus kolme jala peal edasi libiseda. Natukese aja pärast wiitas regi teist korda ja teine wembla ots torkas looma paremat kooti. Ei olnu parata. Loom tõstis ka selle jala eest ära ning katsus nüüd kahte esimest jalga ühte soodu maas pidades edasi libiseda. Aga wastapanemise jõuud oli palju nõrgem, regi omalt poolt tükkis palju walusamine peale, wiitas ka weel paari korda sinna tänna, mõksas uueste wana looma kootisid ning pani sell kombel wana mära mõtlema, kas ehk wahest mitte Mats teda oma piitsa warrega ei togi. Selles mõttes hakkas ta wiimati wäikest sõrki jooksma. Mats prrtas, peatas, ei midagi. Uueste andis regi wa märale mõne mõksu ja sellega oliwad lood koguni rikkis. Wana auus loom polnud sõbardust ümberkäimise wiisi enam mitmel ajal tunda saanud, ta hakkas ka kannatust kaotama ning lõi wastuseks paar korda tagant ülesse. Aga regi tungis selle läbi hullemaste peale — jälle mõks ja mõks märale wasta kootisid; mära

wastas jälle omalt poolt ja siis ei mäletanud Mats enam kuda lugu edasi läks. Mära tormas kui pöörane mäge mööda alla, nii et suits aga taga, Matsil kadus mõneks ajaks kuulmine ja nägemine.

Aga kes mitte kuulmist ja nägemist ei kaotanud, see oli orgimees Puurats Liiwa kõrtsu ees. Tema märkas wäga hästi, kuda mära Matsiga kõrtsu eest mööda otse teed teiste koormate wahelt wirinal läbi linna poole kihutas ja nägi ka õige selgeste, kuda Matsi püksid koorma taga rippudes kollendasiwad. Temal ei tulnud aga meelegi, et mära ka oma tõttu linna poole wõis lükkata, waid ta teraw mõistus arwas kohe, et siin temale keegi tahtis wingerpusst teha ja walts kaubaga kihutades temast mööda ajades linna saada. Puurats oli wana pois, weel õige hea mehe jõuu sees ja hästi pika koibadega. Ta ei mõtelnud kaua, waid tõmbas ka mantli õlmad pihku ning, lasis käia, Matsi taga ajama. Küll sibas mees õige hoolega; iga sammuga wiskas ta parajaste teise mehe kolm sammu, ju ta wist ennegi sõhardust jahti oli pidanud, ning ennast sell kombel jooksmise ametis harjutanud. Aga ta ei tunnud Matsi mära jalgu, kui need korra sibamas oliwad, siis ei saanud teine hobunegi hõlpsaste ligi saadik siis Puurats; teiseks ei tunnud ta ka Matsi mära kopsu mitte, see pidas palju kauemalt wastu kui Puuratsi kops jookstes, ning nõnda oli siis praegu pisut raske Matsi kätte saada. Aga ühte asja tundis Puurats wäga hästi, ja see polnud mitte wähene asi — Matsi kollased püksid! Neid ta tundis ja neist tahtis ta weel kord meest kimbutada, kes teda sõhardusel kombel petnud.

Seekord polnud siis midagi teha. Puurats pööras tee pealt tagasi, waatas koormad läbi ja laskis nad minema. Teiste killameestele, kes tema nurja läinud jahi pealtwaatajad oliwad, ei lausunud ta sõnagi ja need omalt poolt ei arwanud ka mitte waja olema wana Puuratsille nina peale kirjutama hakata, et poisi neile kõigile tuttaw ja nende wallast. Ka poisi isa, kes wäga hästi sõhardust ametnikkust ja neist jonniajamist tundis, jättis parem nimetamata, et kautse läinud koorm tema oma, ning et Mats ja mära ka

Eesti Rahwa Kasuline Kalender 1883, kood